

Dz.U. 1991 Nr 100 poz. 442**USTAWA
z dnia 28 września 1991 r.****o kontroli skarbowej****Rozdział 1
Przepisy ogólne****Art. 1.**

1. Celem kontroli skarbowej jest ochrona interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa oraz zapewnienie skuteczności wykonywania zobowiązań podatkowych i innych należności stanowiących dochód budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych.
2. Celem kontroli skarbowej jest również badanie zgodności z prawem gospodarowania mieniem innych państwowych osób prawnych, przeciwdziałanie i zwalczanie naruszeń prawa obowiązującego w zakresie obrotu towarowego z zagranicą i obrotu towarami przywożonymi z zagranicy oraz zapobieganie i ujawnianie przestępstw określonych w art. 228–231 Kodeksu karnego wśród osób zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

Art. 2.

1. Do zakresu kontroli skarbowej należy:
  - 1) kontrola rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych;
  - 2) ujawnianie i kontrola niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nieznanających pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów;
  - 3) kontrola źródeł pochodzenia majątku, w przypadku niezgłoszenia do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nieznanających pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów;
  - 4) kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych, podlegającymi zwrotowi;

Opracowano na podstawie: tj. Dz.U. z 2004 r. Nr 8 poz. 65, Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800, Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110, Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413, Nr 217, pot. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, z 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209, poz. 1318, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 85, poz. 716, Nr 166, poz. 1317, Nr 201, poz. 1540.

wykładnia TK z dnia 18 listopada 1992 r. (Dz.U. Nr 87, poz. 442) dot. art. 6 ust. 2.

- 5) kontrola wywiązywania się z warunków finansowania pomocy ze środków, o których mowa w pkt 4;
- 6) kontrola prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej;
- 7) certyfikacja i wydawanie deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z Unii Europejskiej;
- 8) badanie celowości w czasie podejmowania decyzji i zgodności z prawem wykorzystania i rozporządzania mieniem państwowym, a w szczególności ujawnianie niedoborów, a także innych szkód w tym mieniu;
- 9) badanie wykorzystania mienia otrzymanego od Skarbu Państwa w celu realizacji zadań publicznych oraz prawidłowości prywatyzacji mienia Skarbu Państwa;
- 10) kontrola rzetelności wypełniania zobowiązań wynikających z udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji;
- 11) kontrola zgodności wykorzystania środków, których spłatę poręczył lub gwarantował Skarb Państwa, z ich przeznaczeniem;
- 12) kontrola zgodności z prawem przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów dopuszczonych do obrotu lub mających inne przeznaczenie celne oraz wywozu towarów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kontrola obrotu towarami pochodzenia zagranicznego, a także kontrola i ujawnianie towarów nielegalnie wprowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) ujawnianie składników majątkowych podmiotów zobowiązanych do uiszczenia należności publicznych lub podejrzanych o czyny zagrożone karą grzywny lub karami pieniężnymi, w celu zapewnienia skuteczności poboru tych należności oraz wykonania orzeczeń lub mandatów karnych;
- 14) kontrola oświadczeń o stanie majątkowym osób – obowiązanych do ich składania – zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych administracji celnej, podatkowej oraz kontroli skarbowej podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w tym w urzędzie obsługującym tego ministra;
- 15) kontrola resortowa jednostek organizacyjnych administracji celnej, podatkowej oraz kontroli skarbowej podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w tym urzędu obsługującego tego ministra;
- 16) badanie przestrzegania przez rezydentów i nierezydentów ograniczeń i obowiązków określonych w przepisach prawa dewizowego oraz warunków udzielonych na ich podstawie zezwoleń dewizowych, a także warunków wykonywania działalności kantorowej;
- 17) prowadzenie działalności analitycznej i prognostycznej w odniesieniu do negatywnych zjawisk występujących w obszarze właściwości kontroli skarbowej oraz przedstawianie w tym zakresie informacji i analiz organom administracji rządowej;
- <18) współdziałanie ze Służbą Celną w zakresie zwalczania przestępstw skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego.>**

dodany pkt 18 w ust. 1 w art. 2 wchodzi w życie z dn. 1.01.2010 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540)

2. W ramach kontroli skarbowej prowadzonej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, badaniu podlega również rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania zobowiązań podatkowych stanowiących dochód jednostek samorządu terytorialnego.
3. Celem kontroli resortowej jest kontrola działalności jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 15, w szczególności w zakresie prawidłowości ustalania lub określania zobowiązań podatkowych, poboru podatków i niepodatkowych należności budżetu państwa oraz gospodarowania środkami publicznymi.

Art. 2a.

1. Do zakresu kontroli skarbowej należy również zapewnianie ochrony fizycznej i technicznej inspektorom i pracownikom, a za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej także innym organom i instytucjom państwowym.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, wykonują wyodrębnione komórki kontroli skarbowej, o których mowa w art. 11g ust. 1.

Art. 3.

W granicach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach kontrola skarbowa obejmuje ponadto:

- 1) (skreślony);
- 2) badanie prawidłowości stosowania cen urzędowych, a także cen umownych w zakresie objętym ograniczeniami swobodnego kształtowania ich poziomu;
- 3) (skreślony);
- 4) rozpoznawanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń związanych z obrotem z zagranicą towarami i technologiami objętymi kontrolą międzynarodową, naruszających prawa ochrony dóbr kultury narodowej, narodowego zasobu archiwalnego i ochrony własności intelektualnej, polegających na wprowadzaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wyprowadzaniu z niego środków płatniczych pochodzących z przestępstw, a także ściganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych, oraz zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom;
- 5) zapobieganie i ujawnianie przestępstw, o których mowa w art. 228–231 Kodeksu karnego, popełnianych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

Art. 3a.

1. Certyfikacja i wydawanie deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z Unii Europejskiej jest zespołem czynności materialno-technicznych mającym na celu potwierdzenie prawidłowości rachunków oraz sprawdzenie poprawności systemów zarządzania i kontroli programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej.
2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonują inspektorzy i pracownicy zatrudnieni w wyodrębnionej komórce, o której mowa w art. 10 ust. 3, na podstawie upoważnienia wydanego przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.
4. Po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wydaje certyfikat lub deklarację zamknięcia pomocy.
5. W zakresie czynności, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów rozdziału 3 niniejszej ustawy, z wyjątkiem art. 13b i art. 31, oraz przepisów działu VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.¹⁾), z wyjątkiem art. 285a-287 i art. 289.
6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 1, sposób ich dokumentowania z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, oraz wzory dokumentów, o których mowa w ust. 4, mających stanowić krótkie, przejrzyste, dokładne i kompletne wnioski z przeprowadzonych czynności.

Art. 4.

1. Kontroli skarbowej podlegają:

- 1) zobowiązani do świadczeń pieniężnych na rzecz Skarbu Państwa lub państwowych funduszy celowych;
- 2) wydatkujący, przekazujący i otrzymujący środki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4;
- 3) zobowiązani do wywiązywania się z warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5;
- 4) władający i zarządzający mieniem państwowym;
- 5) jednostki wykorzystujące mienie przekazane przez Skarb Państwa w celu realizacji zadań publicznych oraz sprywatyzowane mienie Skarbu Państwa;
- 6) beneficjenci poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa oraz podmioty, za które Skarb Państwa poręczył lub gwarantował;
- 7) osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych administracji celnej, podatkowej oraz kontroli skarbowej podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w tym w urzędzie obsługującym tego ministra, zobowiązane do składania oświadczeń o stanie majątkowym;
- 8) jednostki organizacyjne administracji celnej, podatkowej oraz kontroli skarbowej podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w tym urząd obsługujący tego ministra.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 64, poz. 593, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 868, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1205, Nr 122, poz. 1288, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546 i Nr 162, poz. 1692.

2. Kontroli skarbowej podlegają także płatnicy i inkasenci podatków i innych należności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1.

Art. 5.

1. Nie podlega kontroli skarbowej celowość i sposób wykorzystywania środków budżetowych oraz mienia państwowego na cele specjalne w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, w Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego.
2. Rada Ministrów określi cele, o których mowa w ust. 1, oraz organy, zasady i tryb przeprowadzania kontroli wykorzystania środków budżetowych i mienia państwowego na te cele.

Art. 6.

1. Kontrolę skarbową w zakresie i trybie określonym w niniejszej ustawie sprawują organy kontroli skarbowej.
- 1a. Czynności związane z realizacją zadań ustawowych wykonują inspektorzy kontroli skarbowej i pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwani dalej odpowiednio „inspektorami” i „pracownikami”. Inspektorzy i pracownicy, wykonując czynności służbowe, posługują się legitymacjami służbowymi i znakami identyfikacyjnymi.
2. Inspektorzy prowadzą postępowanie przygotowawcze, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i Kodeksu karnego skarbowego, w sprawach z zakresu kontroli skarbowej.
- 2a. (skreślony).
3. Przepisy dotyczące kontroli skarbowej nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych uprawnień do kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 2 i 3, przysługujących właściwym rzeczowo organom.
4. Inspektorów powołuje i odwołuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.
5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych, organy właściwe do ich wydawania, sposób ich wydawania, wymiany, składania do depozytu i zwrotu oraz posługiwania się nimi, uwzględniając w szczególności zapewnienie właściwej ich ochrony.

Art. 7.

1. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz inne państwowe, gminne, powiatowe i wojewódzkie jednostki organizacyjne są obowiązane współdziałać, nieodpłatnie udostępniać informacje oraz udzielać pomocy organom kontroli skarbowej oraz inspektorom i pracownikom przy wykonywaniu zadań określonych w ustawie.

2. Organy kontroli skarbowej są uprawnione do korzystania z informacji gromadzonych przez organy celne i podatkowe, w tym również z danych w formie zapisu informatycznego, z zastrzeżeniem zachowania zasad określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.
3. Organy kontroli skarbowej współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.
4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współdziałania organów kontroli skarbowej oraz inspektorów i pracowników z organami i jednostkami, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając konieczność zapewnienia skuteczności kontroli skarbowej.

Art. 7a.

Organy kontroli skarbowej współpracują i współdziałają z innymi organami i instytucjami państwowymi oraz zagranicznymi, w tym z organami odpowiedzialnymi za ochronę interesów finansowych Unii Europejskiej, a także z organizacjami międzynarodowymi w zakresie niezbędnym dla realizacji zadań ustawowych.

[Art. 7b.

Organy kontroli skarbowej mogą zbierać i wykorzystywać w celu realizacji ustawowych zadań informacje, w tym dane osobowe, oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych, także bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą. Administrator danych jest obowiązany udostępnić dane osobowe na podstawie imiennego upoważnienia organu kontroli skarbowej, okazanego przez inspektora lub pracownika wraz z legitymacją służbową. Informacja o udostępnieniu tych danych podlega ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.]

art. 7b niezgodny z Konstytucją - wyrok TK (Dz.U. z 2008 r. Nr 110, poz. 707)

Rozdział 2

Organy kontroli skarbowej

Art. 8.

1. Organami kontroli skarbowej są:
  - 1) minister właściwy do spraw finansów publicznych jako naczelny organ kontroli skarbowej;
  - 2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jako organ wyższego stopnia nad dyrektorami urzędów kontroli skarbowej;
  - 3) dyrektor urzędu kontroli skarbowej.
- 1a. Wyłączenie organu kontroli skarbowej następuje z przyczyn określonych w art. 130 § 1 pkt 1-5, 7 i 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.
2. Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
3. Dyrektorów urzędów kontroli skarbowej powołuje, spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu, oraz odwołuje minister właściwy do spraw finan-

- sów publicznych na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, z zastrzeżeniem ust. 9.
4. Do konkursu mogą przystąpić wyłącznie inspektorzy kontroli skarbowej posiadający:
    - 1) wyższe wykształcenie magisterskie;
    - 2) co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku inspektora kontroli skarbowej.
  5. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.
  6. Konkurs polega na przeprowadzeniu postępowania egzaminacyjnego. W toku postępowania egzaminacyjnego sprawdzeniu podlega wiedza niezbędna do wykonywania zadań na stanowisku dyrektora urzędu kontroli skarbowej, predyspozycje i zdolności ogólne oraz umiejętności kierownicze.
  7. Konkurs przeprowadza się, jeżeli do konkursu zgłosiło się co najmniej 3 uczestników. W wyniku konkursu wyłania się co najmniej 1 kandydata.
  8. Do czasu powołania dyrektora urzędu kontroli skarbowej w drodze konkursu, minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej wyznacza osobę pełniącą obowiązki dyrektora urzędu kontroli skarbowej.
  9. W razie braku odpowiedniej liczby uczestników do przeprowadzenia konkursu lub gdy żaden z kandydatów nie uzyska pozytywnej opinii Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej powołuje dyrektora urzędu kontroli skarbowej bez przeprowadzenia konkursu.
  10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, określa, w drodze rozporządzenia, sposób organizowania i tryb przeprowadzania konkursu, szczegółowe wymagania podlegające sprawdzeniu w toku postępowania egzaminacyjnego oraz skład komisji konkursowej, uwzględniając potrzebę sprawnego przeprowadzenia konkursu oraz wszechstronnego sprawdzenia kwalifikacji i predyspozycji osób przystępujących do konkursu.

Art. 9.

1. Jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej są urzędy kontroli skarbowej i urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, siedziby i terytorialny zasięg działania urzędów kontroli skarbowej, biorąc pod uwagę administracyjny podział kraju.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, organizację urzędów kontroli skarbowej, zapewniając sprawne wykonywanie zadań kontroli skarbowej.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze zarządzenia, nadaje statut urzędom kontroli skarbowej.

Art. 9a.

1. Właściwość miejscową dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określa się według terytorialnego zasięgu działania urzędu kontroli skarbowej.
2. Właściwość miejscowa i zakres zadań organów kontroli skarbowej są ustalane z uwzględnieniem również zadań i terytorialnego zasięgu działania organów kontroli skarbowej określonych w przepisach odrębnych, w szczególności przepisach o wprowadzeniu programów pilotażowych, określonych w art. 5 ust. 1a i 1b ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz.U. Nr 106, poz. 489, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 89, poz. 804 i Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1302).
3. Jeżeli podmiot posiada oddziały (zakłady) na terenie działania innego urzędu kontroli skarbowej niż właściwy dla siedziby tego podmiotu, do przeprowadzenia czynności kontrolnych w tym oddziale (zakładzie) uprawniony jest również inspektor upoważniony przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego ze względu na miejsce położenia tego oddziału (zakładu).
4. Organ kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego pozostaje właściwy aż do dnia jego zakończenia, chociażby w toku postępowania zmieniły się podstawy właściwości.
5. Jeżeli kontrola dotyczy okresu, w którym właściwym miejscowo był inny organ kontroli skarbowej niż w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego, właściwym do prowadzenia postępowania za cały okres objęty kontrolą jest dyrektor urzędu kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia tego postępowania.
6. Inspektorzy prowadzą czynności kontrolne według terytorialnego zasięgu działania urzędów kontroli skarbowej, w których są zatrudnieni.
7. Inspektorzy zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych są upoważnieni do prowadzenia czynności kontrolnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może upoważnić inspektora zatrudnionego w urzędzie kontroli skarbowej do przeprowadzenia czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania tego urzędu.

Art. 10.

1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej sprawuje nadzór nad działalnością:
  - 1) (uchylony),
  - 2) dyrektorów urzędów kontroli skarbowej,
  - 3) inspektorów zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
  - 4) inspektorów i pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1,
  - 5) pracowników wywiadu skarbowego– w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie.
2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej:
  - 1) określa zadania i sprawuje kontrolę urzędów kontroli skarbowej;

- 1a) sprawuje kontrolę resortową;
  - 2) organizuje szkolenia inspektorów, pracowników wywiadu skarbowego oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1;
  - 3) organizuje system informacji w urzędach kontroli skarbowej i zapewnia jego współdziałanie z systemem informacji innych instytucji, organizacji państwowych i samorządowych;
  - 4) powołuje spośród inspektorów wicedyrektorów urzędów kontroli skarbowej i ich odwołuje;
  - 5) upoważnia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przeprowadzania czynności kontrolnych, a także, w uzasadnionych przypadkach, decyduje o zmianie inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne;
  - 5a) wydaje decyzje w sprawach określonych w ustawie;
  - 5b) wydaje wyniki kontroli;
  - 6) ustala plany kontroli;
  - 6a) przekazuje Komisji Europejskiej plany kontroli w zakresie kontroli środków, o których mowa w art. 34a ust. 5 pkt 6a lit. a i b;
  - 7) upoważnia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędach kontroli skarbowej do przeprowadzania czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania danego urzędu;
  - 8) analizuje wyniki działalności kontroli skarbowej i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych propozycje ich wykorzystania;
  - 9) uczestniczy w pracach międzynarodowych organizacji i instytucji zajmujących się kontrolą skarbową;
  - 10) ustala zasady i kryteria dokonywania ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 39 ust. 2a.
- 2a. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej koordynuje działania w zakresie kontroli, podejmowane przez organy podatkowe i organy kontroli skarbowej.
  3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje zadania określone w ustawie przy pomocy komórek organizacyjnych wyodrębnionych w tym celu w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, z zastrzeżeniem art. 14b ust. 5, oraz koordynuje ich prace.
  4. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może podawać do wiadomości publicznej zbiorczą informację dotyczącą działalności kontroli skarbowej.

Art. 11.

1. Dyrektor urzędu kontroli skarbowej kieruje pracą urzędu kontroli skarbowej.
2. Dyrektor urzędu kontroli skarbowej w szczególności:
  - 1) organizuje pracę urzędu kontroli skarbowej i jest przełożonym zatrudnionych w nim inspektorów oraz innych pracowników;
  - 2) ustala plany kontroli;

- 3) upoważnia inspektorów i pracowników do przeprowadzenia czynności kontrolnych;
- 3a) wydaje decyzje w sprawach określonych w ustawie;
- 3b) wydaje wynik kontroli;
- 4) dokonuje, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zmiany inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne;
- 5) może podawać do wiadomości publicznej zbiorcze informacje dotyczące działalności kontroli skarbowej na terenie objętym zasięgiem działania urzędu kontroli skarbowej.

Rozdział 2a

Uprawnienia kontroli skarbowej oraz zasady użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

Art. 11a.

1. Inspektorzy i pracownicy wykonujący czynności związane z realizacją zadań ustawowych, określonych w art. 2, art. 2a ust. 1 i art. 3 ustawy, mają prawo do:
  - 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
  - 2) zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego;
  - 3) zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów, a także badania towarów i pobierania ich próbek, oraz przeprowadzenia kontroli rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego;
  - 4) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.
2. Jeżeli przy dokonywaniu czynności służbowych zaistniała konieczność zdjęcia nałożonych uprzednio zamknięć celnych, inspektorzy i pracownicy mają obowiązek ponownego nałożenia zamknięć celnych i odnotowania tego faktu w treści odpowiedniego dokumentu.
3. Osoba posiadająca towary jest zobowiązana, na jej koszt, do wykonywania czynności umożliwiających przeprowadzenie kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, a w szczególności do rozładowania, okazania oraz załadowania towaru po zakończeniu czynności.
4. Osobie przysługuje zażalenie do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej na zasadność lub sposób dokonania czynności, o której mowa w ust. 3.

Art. 11b.

1. W toku wykonywania czynności służbowych inspektorzy i pracownicy są zobowiązani do poszanowania godności człowieka oraz respektowania innych praw i wolności obywatelskich.

2. Inspektorzy i pracownicy są zobowiązani do wykonywania czynności służbowych w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste i majątkowe osób i przedsiębiorców, których te czynności dotyczą.
3. Zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki pozostające w dyspozycji organów kontroli skarbowej, inspektorów i pracowników są bezcelowe lub okazały się nieskuteczne.
4. W razie uzasadnionej potrzeby zatrzymaną osobę należy niezwłocznie poddać badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej.
5. Zatrzymanie pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych może być dokonywane tylko przez umundurowanych inspektorów i pracowników, znajdujących się w pobliżu oznakowanego pojazdu służbowego.
6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób oznakowania pojazdów służbowych, uwzględniając w szczególności zapewnienie jednoznacznej identyfikacji pojazdów.

Art. 11c.

1. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 3, przysługuje zażalenie do właściwego miejscowo prokuratora rejonowego.
2. Z czynności wymienionych w art. 11a ust. 1 pkt 2–4 sporządza się protokół, a z czynności wymienionej w art. 11a ust. 1 pkt 1 – notatkę służbową.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1–3 i ust. 2, a także sposób i tryb współpracy z Policją w tym zakresie, uwzględniając w szczególności zapewnienie ich sprawności i skuteczności oraz zasady zatrzymywania pojazdów obowiązujące w Policji.

Art. 11d.

1. Inspektorzy i pracownicy mogą stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób niepodporządkowujących się ich poleceniom wydanym w celu realizacji zadań określonych w art. 11g ust. 1.
2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w ust. 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora lub inną osobę.
3. Dopuszczalne jest stosowanie tylko takich środków przymusu bezpośredniego, jakie odpowiadają potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji, i pod warunkiem, że w inny dostępny w tej sytuacji sposób nie można skutecznie oraz bezpiecznie wykonać czynności służbowych.

Art. 11e.

1. Uprawnia się inspektorów i pracowników do stosowania następujących środków przymusu bezpośredniego:
  - 1) siły fizycznej;

- 2) indywidualnych technicznych i chemicznych środków lub urządzeń przeznaczonych do obezwładniania i konwojowania osób albo do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych i innych środków przewozowych.
2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, warunki i sposoby użycia środków przymusu bezpośredniego, a także szczegółowe rodzaje i tryb wyposażania w środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględniając zapewnienie możliwie najmniejszej dolegliwości dla osób.

Art. 11f.

1. Jeżeli środki przymusu bezpośredniego wymienione w art. 11e ust. 1 okazały się niewystarczające lub ich użycie ze względu na okoliczności danego zdarzenia nie jest możliwe, inspektor i pracownik ma prawo użycia broni palnej wyłącznie:
- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność własną lub innej osoby oraz w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym w oczywisty sposób bezpośrednio do takiego zamachu;
  - 2) przeciwko osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagraża może życiu, zdrowiu lub wolności inspektora, pracownika albo innej osoby;
  - 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie i przemocą odebrać broń palną inspektorowi, pracownikowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni palnej;
  - 4) w celu odparcia niebezpiecznego, bezpośredniego i gwałtownego zamachu na obiekty administracji skarbowej;
  - 5) w bezpośrednim pościgu za osobą, wobec której użycie broni było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1–3.
2. Użycie broni palnej powinno nastąpić w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni, i nie może zmierzać do pozbawienia tej osoby życia ani narażać osób postronnych na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.
3. W broń palną może być wyposażony, przeszkolony w zakresie związanym z jej używaniem, inspektor i pracownik zatrudniony w wyodrębnionej komórce, o której mowa w art. 11g ust. 1.
4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej, biorąc pod uwagę użycie jej jako środka ostatecznego.

Art. 11g.

1. Uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 11d ust. 1, art. 11e ust. 1 i art. 11f ust. 1, przysługują inspektorom i pracownikom zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej wyłącznie przy realizacji zadań określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3, 12 i 13, art. 2a ust. 1 oraz art. 3 pkt 4. Inspektorom i pracownikom tym przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa.

2. Osoby zatrudnione w wyodrębnionych komórkach kontroli skarbowej, o których mowa w ust. 1, muszą odpowiadać kryteriom określonym w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036).
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:
  - 1) tryb tworzenia i wykaz wyodrębnionych komórek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz liczbę zatrudnionych w nich inspektorów i pracowników, uwzględniając potrzeby wynikające z konieczności zapewnienia właściwej realizacji zadań ustawowych;
  - 2) tryb naboru do komórek, o których mowa w ust. 1, w sposób uwzględniający szczególny charakter zadań w nich wykonywanych oraz umożliwiający sprawdzenie posiadania przez kandydatów predyspozycji do wykonywania zadań służbowych.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:
  - 1) uzbrojenie przysługujące pracownikom komórek kontroli skarbowej, o których mowa w ust. 1;
  - 2) kryteria i tryb przydziału broni służbowej;
  - 3) wzory umundurowania i znaków identyfikujących jednostkę organizacyjną kontroli skarbowej, w której pracownik jest zatrudniony;
  - 4) sposób noszenia umundurowania i znaków identyfikujących jednostkę organizacyjną kontroli skarbowej, w której pracownik jest zatrudniony;
  - 5) normy umundurowania, uwzględniając okres używalności jego składników;
  - 6) normy wyposażenia niezbędnego do wykonywania czynności służbowych, zasady jego przyznawania i użytkowania.

Rozdział 3

Postępowanie kontrolne

Art. 12.

1. Kontrola skarbowa jest prowadzona zgodnie z planem kontroli.
2. Plany kontroli ustalają dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej stosownie do zadań określonych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.
3. Kontrola skarbowa może być również prowadzona poza planem kontroli, w oparciu o uzyskane informacje lub materiały albo przeprowadzone analizy.

Art. 13.

1. Wszczęcie postępowania kontrolnego następuje wyłącznie z urzędu w formie postanowienia.

- 1a. Do wszczęcia postępowania kontrolnego w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 282b i 282c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.
2. Datą wszczęcia postępowania kontrolnego jest dzień doręczenia kontrolowanemu postanowienia o wszczęciu postępowania kontrolnego.
3. Organ kontroli skarbowej może w ramach prowadzonego postępowania kontrolnego przeprowadzić kontrolę podatkową.
4. Kontrola podatkowa jest prowadzona na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez organ kontroli skarbowej.
5. Wszczęcie kontroli podatkowej następuje przez doręczenie kontrolowanemu lub osobie wskazanej w trybie art. 281a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa upoważnienia do jej przeprowadzenia; art. 282b tej ustawy nie stosuje się.
6. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej jest wydawane przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej i określa:
  - 1) wskazanie podstawy prawnej;
  - 2) oznaczenie organu kontroli;
  - 3) datę i miejsce wystawienia;
  - 4) imię i nazwisko inspektora, imiona i nazwiska pracowników, wykonujących czynności kontrolne, a także osób, o których mowa w ust. 8, jeżeli osoby takie będą brać udział w czynnościach kontrolnych;
  - 5) numer legitymacji służbowej inspektora i upoważnionych pracowników;
  - 6) oznaczenie kontrolowanego;
  - 7) wskazanie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
  - 8) zakres kontroli;
  - 9) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
  - 10) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.
7. Czynności kontrolne przeprowadza inspektor wraz z upoważnionymi pracownikami, po okazaniu legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych.
8. W czynnościach kontrolnych mogą uczestniczyć osoby uprawnione na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, a w przypadku dokonywania kontroli środków przekazanych Rzeczypospolitej Polskiej przez instytucje Unii Europejskiej - przedstawiciele organów Unii Europejskiej.
9. Kontrola podatkowa może być wszczęta po okazaniu legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych oraz doręczeniu postanowienia o wszczęciu postępowania kontrolnego. W takim przypadku upoważnienie do przeprowadzenia kontroli podatkowej doręcza się bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia wszczęcia kontroli. Przepis art. 284a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio.
10. (uchylony).

Art. 13a. (uchylony).**Art. 13b.**

1. Inspektor, w związku z prowadzonym u kontrolowanego postępowaniem kontrolnym, może zażądać od kontrahentów podatnika wykonujących działalność gospodarczą przedstawienia dokumentów, w zakresie objętym kontrolą u podatnika, w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności. Z czynności tych sporządza się protokół.
2. Jeżeli miejsce zamieszkania, siedziba lub miejsce wykonywania działalności kontrahenta kontrolowanego znajdują się poza obszarem działania organu kontroli skarbowej, czynności, o których mowa w ust. 1, na zlecenie tego organu może przeprowadzić także inspektor upoważniony przez organ kontroli skarbowej właściwy miejscowo.

Art. 14. (skreślony).**Art. 14a.**

1. Na żądanie organu kontroli skarbowej podmiot uprawniony, na podstawie odrębnych przepisów, do odebrania oświadczenia o stanie majątkowym jest obowiązany przekazać temu organowi poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię tego oświadczenia – w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.
2. W postępowaniu w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14, nie stosuje się art. 13 ust. 9, art. 13b, art. 27 ust. 1 pkt 7 oraz art. 284 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.
3. W postępowaniu w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14, stosuje się odpowiednio art. 285a, z zastrzeżeniem ust. 4, oraz art. 288 ustawy – Ordynacja podatkowa, również w zakresie kontroli oświadczeń osób nieprowadzących działalności gospodarczej.
4. Kontrolę oświadczeń o stanie majątkowym przeprowadza się przede wszystkim w siedzibie jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej.

Art. 14b.

1. Kontrola resortowa jest prowadzona w trybie określonym w przepisach działu VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że nie stosuje się art. 281, art. 281a, art. 284b-285a, art. 286 § 2, art. 286a, art. 288 oraz art. 291 § 1 i 4 tej ustawy.
2. W sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 15, nie stosuje się art. 12, art. 13 ust. 8 i 9, art. 13b, art. 24 ust. 2 oraz art. 32.
3. Kontrolowany, który nie zgadza się z ustaleniami protokołu kontroli, o którym mowa w art. 290 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, może, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, przedstawić zastrzeżenia lub wyjaśnienia, wskazując równocześnie stosowne wnioski dowodowe.
4. Kontrola zostaje zakończona w dniu doręczenia wyniku kontroli kontrolowanemu.

5. Uprawnieni do wykonywania czynności kontrolnych są inspektorzy lub pracownicy zatrudnieni w wyodrębnionych komórkach, o których mowa w art. 10 ust. 3, oraz w urzędach kontroli skarbowej, na podstawie upoważnienia, o którym mowa w art. 13 ust. 4, wydanego przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.
6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze zarządzenia, organizację kontroli resortowej.

Art. 14c.

1. Uprawnienie do skorygowania deklaracji, określone w art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ulega zawieszeniu na czas trwania postępowania kontrolnego w zakresie objętym tym postępowaniem, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Kontrolowany może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu kontroli, o którym mowa w art. 290 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, skorygować w zakresie objętym postępowaniem kontrolnym uprzednio złożoną deklarację podatkową.
3. Na możliwość skorygowania deklaracji kontrolujący wskazuje w protokole kontroli.
4. Korekta złożona w przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie wywołuje skutków prawnych, z wyjątkiem korekty złożonej zgodnie z ust. 2.
5. Uprawnienie do skorygowania deklaracji przysługuje nadal po zakończeniu postępowania kontrolnego w zakresie nieobjętym decyzją określającą wysokość zobowiązania podatkowego.
- 5a. Do korekty deklaracji złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia postępowania kontrolnego, a w przypadkach, gdy nie stosuje się zawiadomienia - złożonej zgodnie z ust. 2, przepisu art. 56 § 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa nie stosuje się.
6. Kontrolowany ma obowiązek, nie później niż w terminie 3 dni, zawiadomić organ kontroli skarbowej o złożeniu do właściwego organu podatkowego korygującej deklaracji zgodnie z ust. 2 oraz w pisemnym uzasadnieniu przyczyn korekty wskazać w szczególności, że korekta deklaracji jest związana z postępowaniem kontrolnym prowadzonym przez organ kontroli skarbowej.
7. Organ podatkowy niezwłocznie informuje właściwy organ kontroli skarbowej o złożeniu korygującej deklaracji zgodnie z ust. 2.

Art. 15-23. (skreślone).

Art. 24.

1. Organ kontroli skarbowej kończy postępowanie kontrolne:
  - 1) decyzją w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, gdy ustalenia dotyczą:
    - a) podatków, których określanie lub ustalanie należy do właściwości naczelników urzędów skarbowych, oraz podatku akcyzowego,

- b) opłat i niepodatkowych należności budżetu państwa, których określanie lub ustalanie należy do właściwości naczelników urzędów skarbowych, z zastrzeżeniem pkt 2 lit. a;
- 2) wynikiem kontroli, gdy ustalenia dotyczą nieprawidłowości:
    - a) w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4,
    - b) innych niż wymienione w pkt 1, w szczególności w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym, gdy nieprawidłowości nie stwierdzono albo gdy ustalenia dotyczą należności przywozowych lub należności wywozowych oraz gdy kontrolowany złożył zgodnie z art. 14c ust. 2 korygującą deklarację obejmującą w całości stwierdzone nieprawidłowości;
  - 3) postanowieniem, gdy w trakcie toczącego się postępowania kontrolnego zobowiązanie podatkowe uległo przedawnieniu.
2. Przed wydaniem decyzji lub wyniku kontroli organ kontroli skarbowej wyznacza stronie 7-dniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego.

Art. 24a.

W przypadku, o którym mowa w art. 9a ust. 8, postępowanie kontrolne przeprowadza i wydaje wynik kontroli, decyzję albo postanowienie dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w którym jest zatrudniony upoważniony inspektor lub pracownik.

Art. 25.

1. Decyzję doręcza się kontrolowanemu oraz właściwemu organowi podatkowemu reprezentującemu Skarb Państwa, który staje się wierzycielem obowiązków wynikających z tej decyzji.
2. Organ podatkowy wymieniony w ust. 1 uprawniony jest do nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Art. 26.

1. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, służy odwołanie do właściwego dyrektora izby skarbowej albo do właściwego dyrektora izby celnej, jeżeli decyzję wydał dyrektor urzędu kontroli skarbowej.
2. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, wydanej przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz od decyzji, o której mowa w ust. 3, nie służy odwołanie, jednakże stronie służy wniosek do tego organu o ponowne rozpatrzenie sprawy.
3. Do uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej; w sprawach o wznowienie postępowania zakończonych decyzją ostateczną Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest ten organ.
4. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa dotyczące odwołań.

Art. 27.

1. Wynik kontroli powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu kontroli skarbowej;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) datę wydania;
- 4) zakres kontroli;
- 5) powołanie podstawy prawnej;
- 6) końcowe ustalenia i wnioski w zakresie ustalonym w art. 24 ust. 1 pkt 2;
- 7) termin usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez organ kontroli skarbowej;
- 8) podpis organu kontroli skarbowej.

2. Wynik kontroli doręcza się kontrolowanemu oraz, z uwzględnieniem ust. 2a, właściwemu organowi lub dysponentowi części budżetu, któremu doręcza się ponadto dokumentację z czynności kontrolnych. Jeżeli wynik kontroli zawiera ustalenia obejmujące zagadnienia należące do właściwości różnych organów, każdemu z tych organów doręcza się wyciąg z wyniku kontroli i dokumentację zawierającą ustalenia w sprawie, w której właściwy jest ten organ.

2a. Wynik kontroli w zakresie:

- 1) należności przywozowych lub należności wywozowych – doręcza się właściwemu dla kontrolowanego organowi celnemu;
- 2) oświadczenia o stanie majątkowym – doręcza się kierownikowi jednostki organizacyjnej, w której kontrolowany jest zatrudniony;
- 3) kontroli resortowej – doręcza się ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

3. Kontrolowany jest obowiązany, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w ust. 2a, w ciągu 30 dni po upływie terminu określonego w ust. 1 pkt 7, poinformować organ kontroli skarbowej o sposobie usunięcia wskazanych nieprawidłowości.

Art. 28.

Przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1 nie stosuje się, jeżeli ustalenia kontroli dotyczą spraw zakończonych decyzją organu podatkowego lub organu celnego. W tym przypadku organ kontroli skarbowej sporządza wynik kontroli, który przekazuje właściwemu organowi podatkowemu lub organowi celnemu oraz kontrolowanemu.

Art. 29-30. (skreślone).**Art. 31.**

1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania kontrolnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyłączeniem art. 54 tej ustawy, z zastrzeżeniem art. 14b ust. 1.

1a. (uchylony).

2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) organ kontroli skarbowej - organ podatkowy;
  - 2) inspektor kontroli skarbowej albo osoba dokonująca czynności kontrolnych, o której mowa w art. 38 ust. 3 - kontrolującego;
  - 3) postępowanie kontrolne - postępowanie podatkowe, o którym mowa w dziale IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa;
  - 4) kontrola podatkowa - kontrolę, o której mowa w dziale VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.
3. Jeżeli przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa zobowiązują kontrolujących do okazania legitymacji służbowej, kontrolujący, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, zobowiązany jest do okazania legitymacji służbowej i znaku identyfikacyjnego, z zastrzeżeniem art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 804).

Art. 32.

1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może zwrócić się do sprawującego nadzór nad kontrolowanym lub do właściwego organu państwowego z notą sygnalizacyjną informującą o dostrzeżonych nieprawidłowościach.
2. Jednostka, do której nota sygnalizacyjna została skierowana, jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej noty, zawiadomić Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej o sposobie wykorzystania zawartych w niej informacji lub o przyczynach jej niewykorzystania.
3. Jeżeli w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu lub w poborze zobowiązań podatkowych przez organy gminy, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej zawiadamia o tym właściwą izbę obrachunkową.
4. (skreślony).

Art. 33.

1. Na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym w sprawie o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, banki są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących podejrzanego w zakresie:
  - 1) posiadanych rachunków bankowych lub rachunków oszczędnościowych, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków;
  - 2) posiadanych rachunków pieniężnych lub rachunków papierów wartościowych, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków;
  - 3) zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, a także umów depozytowych;
  - 4) nabytych za pośrednictwem banków akcji Skarbu Państwa lub obligacji Skarbu Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi;
  - 5) obrotu wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 4 stosuje się również do innych niż banki podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa maklerskie.
3. Towarzystwa funduszy inwestycyjnych, na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji o umorzonych jednostkach uczestnictwa; przepis ust. 1, w części dotyczącej przesłanek wystąpienia z żądaniem, stosuje się odpowiednio.
4. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1–3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej określa zakres informacji oraz termin ich przekazania; żądanie oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 33a.

1. Z żądaniem sporządzenia i przekazania informacji w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 1–3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może wystąpić również w związku z postępowaniem kontrolnym, po uprzednim wezwaniu kontrolowanego do udzielenia informacji z tego zakresu albo do upoważnienia instytucji finansowych do przekazania tych informacji, jeżeli kontrolowany uprzednio:
  - 1) nie wyraził zgody na udzielenie tych informacji albo
  - 2) nie upoważnił organu kontroli skarbowej do wystąpienia do instytucji finansowych wymienionych w art. 33 ust. 1–3 o przekazanie tych informacji, albo
  - 3) w terminie wyznaczonym przez organ kontroli skarbowej nie udzielił informacji lub upoważnienia, o których mowa w pkt 1 lub 2, albo
  - 4) udzielił informacji, które wymagają uzupełnienia lub porównania z informacjami pochodzącymi z instytucji finansowej.
2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:
  - 1) wskazanie przesłanek uzasadniających konieczność uzyskania tych informacji;
  - 2) dowody potwierdzające, że:
    - a) kontrolowany odmówił udzielenia informacji lub
    - b) kontrolowany nie wyraził zgody na udzielenie inspektorowi upoważnienia do zażądania tych informacji, lub
    - c) w terminie określonym przez inspektora kontrolowany nie udzielił informacji albo upoważnienia.
3. Instytucje finansowe wymienione w art. 33 ust. 1–3 odmawiają udzielenia informacji, jeżeli żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w ust. 2.
4. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej powinien zwracać szczególną

uwagę na zasadę wzajemnego zaufania pomiędzy instytucjami finansowymi a ich klientami; przepis art. 33 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej i dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej składają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych półroczne sprawozdania zawierające informacje o liczbie wszczętych w danym półroczu postępowań w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, a także postępowań kontrolnych, w porównaniu z liczbą spraw, w których wystąpiono o przekazanie informacji określonych w art. 33.
6. Informacje, o których mowa w ust. 5, są corocznie przedkładane Sejmowi, łącznie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu państwa.

Art. 33b.

1. W toku postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzonego przez inspektora bądź w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej dostęp do informacji, o których mowa w art. 33, przysługuje wyłącznie inspektorowi prowadzącemu postępowanie lub czynności kontrolne, jego przełożonemu oraz właściwym organom kontroli skarbowej.
2. Akta sprawy należy przechowywać w pomieszczeniu zabezpieczonym zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.
3. Po zakończeniu postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe lub kontrolnego informacje, o których mowa w art. 33, są wyłączane z akt sprawy i przechowywane w kasach pancernych lub szafach pancernych; Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej dokonuje w aktach sprawy adnotacji o wyłączeniu informacji.
4. Ponowne włączenie do akt sprawy informacji, o których mowa w art. 33, następuje wyłącznie w przypadkach określonych w art. 34a.

Art. 34.

1. Informacje gromadzone i przetwarzane w ramach kontroli skarbowej stanowią tajemnicę skarbową.
  - 1a. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może wyrazić zgodę na ujawnienie przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej oraz kierowników komórek organizacyjnych, o których mowa w art. 10 ust. 3, określonych informacji stanowiących tajemnicę skarbową, z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę inną niż skarbową i objętych ochroną na podstawie odrębnych ustaw, wskazując jednocześnie sposób udostępnienia i wykorzystania ujawnianych informacji.
  - 1b. Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1a, może nastąpić wyłącznie ze względu na ważny interes publiczny oraz gdy jest to konieczne dla osiągnięcia celów kontroli skarbowej lub jeżeli ujawnienie tych informacji urzeczywistni prawo obywateli do ich rzetelnego informowania o działaniach kontroli skarbowej i jawności życia publicznego.

- 1c. Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1a, następuje w formie pisemnej, na uzasadniony wniosek dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub kierownika komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 10 ust. 3.
2. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej są obowiązani:
  - 1) inspektorzy i pracownicy zatrudnieni w urzędach kontroli skarbowej;
  - 2) osoby, o których mowa w art. 13 ust. 8;
  - 3) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz inspektorzy i pracownicy zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
  - 4) osoby odbywające, na podstawie odrębnych przepisów, praktykę zawodową w urzędach kontroli skarbowej.
3. Osoby wymienione w ust. 2 są obowiązane do złożenia na piśmie przyrzeczenia następującej treści:

„Przyrzekam, że będę przestrzegał tajemnicy skarbowej. Oświadczam, że są mi znane przepisy o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej.”.
4. Zachowanie tajemnicy skarbowej obowiązuje również po ustaniu zatrudnienia lub praktyki zawodowej.
5. Do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązane są również inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tajemnicą skarbową, chyba że na ich ujawnienie zezwala przepis prawa.
6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do osób, których dotyczą informacje objęte tajemnicą skarbową.

Art. 34a.

1. Akta zawierające informacje wymienione w art. 33 organy kontroli skarbowej udostępnią wyłącznie:
  - 1) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej – w toku postępowania podatkowego lub postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe;
  - 1a) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej – zgodnie z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
  - 2) organom podatkowym albo innym organom kontroli skarbowej – w związku z wszczętym, na podstawie uprzednio wydanego postanowienia, postępowaniem podatkowym albo w związku z wszczętym postępowaniem kontrolnym lub postępowaniem w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe;
  - 3) sądowni administracyjnemu – w razie złożenia przez stronę skargi;
  - 4) Rzecznikowi Praw Obywatelskich – w związku z jego udziałem w postępowaniu przed sądem administracyjnym;
  - 5) Prokuratorowi Generalnemu – na wniosek właściwego prokuratora:
    - a) w przypadkach określonych w dziale IV Kodeksu postępowania administracyjnego,

- b) w związku z udziałem prokuratora w postępowaniu przed sądem administracyjnym;
  - 6) (skreślony);
  - 7) służbom ochrony państwa i ich upoważnionym pisemnie funkcjonariuszom lub żołnierzom w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.
2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio przepisy art. 33b ust. 1.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, akta spraw są oznaczane oraz przekazywane w sposób przewidziany w art. 33 ust. 4.
4. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej udostępnia Najwyższej Izbie Kontroli, w związku z toczącym się postępowaniem kontrolnym, akta, o których mowa w ust. 1, po wyłączeniu z nich informacji wymienionych w art. 33, chyba że informacje takie zostały uprzednio udzielone Najwyższej Izbie Kontroli na podstawie odrębnych przepisów.
5. Akta niezawierające informacji, o których mowa w art. 33, organy kontroli skarbowej udostępniają:
- 1) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych lub Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej;
  - 2) organom podatkowym;
  - 3) innym organom kontroli skarbowej;
  - 4) Najwyższej Izbie Kontroli – w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o Najwyższej Izbie Kontroli;
  - 5) sądowni albo prokuratorowi – w związku z toczącym się postępowaniem;
  - 6) biegłym powołanym w toku postępowania kontrolnego – w zakresie określonym przez organ kontroli skarbowej;
- 6a) Komisji Europejskiej w zakresie kontroli:
- a) środków pochodzących z Unii Europejskiej,
  - b) innych środków przeznaczonych na programy współfinansowane z Unii Europejskiej,
  - c) prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej;
- 6b) na zasadach wzajemności organom innych państw w zakresie realizacji wspólnych programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej - w sposób określony w art. 33 ust. 4;
- 7) innym organom – w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach;
- 8) Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537).

Art. 34b.

1. Organy kontroli skarbowej udostępniają informacje wynikające z akt kontroli, z wyłączeniem informacji określonych w art. 33, organom podatkowym, innym organom kontroli skarbowej i ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.
2. Organy kontroli skarbowej są obowiązane udostępniać informacje wynikające z akt kontroli skarbowych lub inne informacje podatkowe - w zakresie i na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępniane są również:
  - 1) organom celnym;
  - 2) rejonowym urządcom pracy;
  - 3) jednostkom organizacyjnym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
  - 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Straży Granicznej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej;
  - 4a) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w celu realizacji jego zadań ustawowych;
  - 4b) służbom statystyki publicznej w zakresie wynikającym z programu badań statystycznych statystyki publicznej;
  - 5) innym organom – w przypadkach i na zasadach określonych w art. 27 ust. 2.
4. Dokumenty zawierające informacje przekazywane zgodnie z przepisami ust. 2 i 3 oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”.

Art. 34c.

Przepisy art. 34a i 34b nie naruszają uprawnień strony przewidzianych w art. 178 i 179 ustawy – Ordynacja podatkowa.

obecnie: powiatowym

Art. 35.

Na żądanie organu kontroli skarbowej wydawca i redaktor dziennika lub czasopisma są obowiązani do udzielania posiadanych informacji o nazwach i adresach przedsiębiorców lub nazwiskach i adresach osób fizycznych zamieszczających odpłatne ogłoszenia i reklamy w sprawach działalności gospodarczej.

Rozdział 3a

Art. 35a. (utracił moc).

Rozdział 3b

Art. 35b-35h. (skreślony).

Rozdział 4

Wywiad skarbowy

Art. 36.

1. Kontrola skarbowa, w granicach określonych w art. 1, obejmuje przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego przez komórki organizacyjne wchodzące w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwane dalej „wywiadem skarbowym”.

[2. Przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego polega, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 36aa-36h na uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych podmiotów podlegających kontroli skarbowej w celu wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 12 i 14 oraz w ust. 2, a także w art. 3 pkt 4 i 5.]

<2. Przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego polega, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 36aa–36h na uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych podmiotów podlegających kontroli skarbowej w celu wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, 2, 12 i 14 oraz w ust. 2, a także w art. 3 pkt 4 i 5, a także uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji o podmiotach, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego, o którym mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego, w celu wykonywania zadania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 18.>

3. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadzają wyznaczeni do ich wykonywania pracownicy zatrudnieni w wywiadzie skarbowym, zwani dalej „pracownikami wywiadu skarbowego”.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, mogą być prowadzone w formie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym umożliwiających uzyskiwanie informacji oraz utrwalanie śladów i dowodów w sposób niejawnny.

[Art. 36a.

Pracownicy wywiadu skarbowego, wykonując czynności, o których mowa w art. 36 ust. 2, mają prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w miejscach publicznych.]

art. 36a niezgodny z Konstytucją - wyrok TK (Dz.U. z 2005 r. Nr 124, poz. 1042) - traci moc obowiązującą z dn. 30.06.2006 r.

Art. 36aa.

1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych pracownicy wywiadu skarbowego mają prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom – wyłącznie w toku czynności podejmowanych w celu ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw skarbowych lub przestępstw, o których mowa w art. 3 pkt 4 i 5.

**nowe brzmienie ust. 2
w art. 36 wchodzi w
życie z dn. 1.01.2010
r. (Dz. U. z 2009 r. Nr
201, poz. 1540)**

2010-01-11

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonywane w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osoby, wobec której zostały podjęte.
3. Na sposób prowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, osobie, wobec której były one stosowane, przysługuje, w ciągu 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o ich stosowaniu, zażalenie do Prokuratora Generalnego.

Art. 36b.

1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw skarbowych lub przestępstw, o których mowa w art. 3 pkt 4 i 5, wywiad skarbowy może mieć udostępniane dane:
  - 1) o których mowa w art. 180c i 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.²⁾), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,
  - 2) identyfikujące podmiot korzystający z usług pocztowych oraz dotyczące faktu, okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług- oraz może je przetwarzać.
2. Podmiot prowadzący działalność telekomunikacyjną lub operator świadczący usługi pocztowe udostępnia nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1:
  - 1) na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej;
  - 2) na pisemny wniosek pracownika wywiadu skarbowego posiadającego pisemne upoważnienie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do występowania w jego imieniu o udostępnienie danych, o których mowa w ust. 1;
  - 3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej pracownikowi wywiadu skarbowego posiadającemu pisemne upoważnienie, o którym mowa w pkt 2.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych telekomunikacyjnych odbywa się bez udziału pracowników podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taką przewiduje porozumienie zawarte pomiędzy Generalnym Inspektorem Kontroli Skarbowej a tym podmiotem.
4. Podmiot występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, informację o wystąpieniu z wnioskiem przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w każdej chwili może zażądać od Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej informacji o przyczynach uzasadniających wystąpienie z wnioskiem, a także o sposobie wykorzystania danych uzyskanych od podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną lub operatora świadczącego usługi pocztowe.
5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych nakazuje niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie danych uzyskanych od podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną lub operatora świadczącego usługi pocztowe, w

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82 poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101, Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716.

- przypadku gdy uzna wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, za nieuzasadnione.
6. Udostępnienie wywiadowi skarbowemu danych telekomunikacyjnych może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli sieć ta zapewnia:
    - 1) możliwość ustalenia pracownika wywiadu skarbowego uzyskującego dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane;
    - 2) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych.
  7. Udostępnianie wywiadowi skarbowemu danych, o których mowa w ust. 1, następuje na koszt podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną i operatora świadczącego usługi pocztowe.

Art. 36c.

1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez wywiad skarbowy w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwale-
nia dowodów przestępstw:
  - 1) skarbowych, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznoprawnej przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
  - <1a) skarbowych, o których mowa w art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego,>**
  - 2) przeciwko obrotowi gospodarczemu, powodujących szkodę majątkową, jeżeli wysokość szkody przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
  - 3) przeciwko mieniu, jeżeli wartość mienia przekracza w dacie popełnienia czynu zabronionego pięćdziesięciokrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,
  - 4) przyjmowania lub wręczania korzyści majątkowej w związku z pełnioną funkcją publiczną lub funkcją związaną ze szczególną odpowiedzialnością,
  - 5) ściganych na mocy umów i porozumień międzynarodowych

– jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie, zwany dalej „Sądem”, na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.
2. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy zachodzi obawa utraty informacji lub zatarcia dowodów przestępstwa, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, jednocześnie zwracając się do Sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez Sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz nakazuje niezwłoczne protokolarne, komisyjne zniszczenie materiałów zgromadzonych w wyniku jej stosowania.

dodany pkt 1a w ust. 1 w art. 36c wchodzi w życie z dn. 1.01.2010 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540)

3. (uchylony).

4. Kontrola operacyjna jest prowadzona niejawnie i polega na:

- 1) kontrolowaniu treści korespondencji;
- 2) kontrolowaniu zawartości przesyłek;
- 3) stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnie informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności obrazu, treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych przy pomocy sieci telekomunikacyjnych.

5. Wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
- 2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
- 3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej albo prawdopodobnej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
- 4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
- 5) cel, czas i zakres kontroli operacyjnej.

6. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd może, na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla wykrycia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów takich przestępstw, Sąd, na pisemny wniosek Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydać postanowienie o prowadzeniu kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 6.

8. Do wniosków, o których mowa w ust. 2, 6 i 7, stosuje się odpowiednio ust. 5. Sąd może zapoznać się z materiałami operacyjnymi uzasadniającymi wniosek o zastosowanie kontroli operacyjnej przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 2, 6 lub 7.

9. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 2, 6 i 7, Sąd rozpoznaje na posiedzeniu, jednoosobowo, przy czym czynności Sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków są wykonywane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu Sądu może wziąć udział wyłącznie Prokurator Generalny lub upoważniony przez niego prokurator oraz przedstawiciel Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

10. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz operator świadczący usługi pocztowe są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez wywiad skarbowy kontroli operacyjnej.
11. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.
12. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli, przedstawiając zebrane w jej toku materiały.
13. Osobie, w stosunku do której była stosowana kontrola operacyjna, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.
14. Na postanowienia Sądu, o których mowa w ust. 1, 2, 6 i 7, przysługuje zażalenie Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.
15. (uchylony).
16. (uchylony).
17. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz ministrem właściwym do spraw łączności określa, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i postanowień, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 36ca.

1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez wywiad skarbowy w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw, o których mowa w art. 36c ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne lub zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne.
2. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej zawiadamia niezwłocznie Prokuratora Generalnego, który może nakazać zaniechanie tych czynności w każdym czasie.
3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej na bieżąco informuje Prokuratora Generalnego o wynikach przeprowadzonych czynności.
4. Stosownie do zarządzenia, o którym mowa w ust. 1, organy i instytucje publiczne oraz przedsiębiorcy są obowiązani dopuścić do dalszego przewozu przesyłki zawierające przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części.

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

Art. 36d.

1. Materiały uzyskane w czasie prowadzenia czynności wywiadu skarbowego, w tym materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej lub niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, które:
  - 1) zawierają informacje mające znaczenie dla postępowania kontrolnego lub postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, przekazywane są właściwemu miejscowo organowi kontroli skarbowej, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania kontrolnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe;
  - 2) zawierają dowody pozwalające na wszczęcie albo mające znaczenie dla postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przekazuje właściwemu prokuratorowi, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawach o przestępstwo lub wykroczenie.
2. W postępowaniu przed Sądem, w odniesieniu do materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej lub niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.
3. Materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36aa ust. 1, art. 36b ust. 1, art. 36c ust. 1 i 2 lub art. 36ca ust. 1 niezawierające informacji lub dowodów pozwalających na wszczęcie albo niemające znaczenia dla postępowania kontrolnego, postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe albo postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia podlegają niezwłocznemu, komisijnemu i protokołarnemu zniszczeniu.
4. Zniszczenie, o którym mowa w ust. 3, zarządza:
  - 1) kierownik komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej w sprawach wywiadu skarbowego – w odniesieniu do materiałów uzyskanych w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36aa ust. 1 i art. 36b ust. 1;
  - 2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej – w odniesieniu do materiałów uzyskanych w wyniku czynności podjętych na podstawie art. 36c ust. 1 i 2 i art. 36ca ust. 1.

Art. 36e.

1. Informacje uzyskane w czasie prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych lub czynności podejmowanych na podstawie art. 36b ust. 1 mogą być wykorzystywane przez organy i jednostki organizacyjne kontroli skar-

skarbowej dla celów postępowania kontrolnego lub postępowania w sprawach o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 36j, wywiad skarbowy udostępnia:
  - 1) organom celnym i podatkowym;
  - 2) sądowi lub prokuratorowi – w związku z toczącym się postępowaniem;
  - 3) organom, służbom i instytucjom państwowym uprawnionym do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych;
  - 4) innym organom – w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.
3. W zakresie i na zasadach wynikających z umów lub porozumień międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, informacje określone w ust. 1 mogą być przekazywane organom lub instytucjom państw obcych.

Art. 36f.

1. Wywiad skarbowy współdziała z organami, służbami i instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz, w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach, z innymi organami.
2. Wywiad skarbowy może korzystać z danych o osobie, w tym również w formie zapisu elektronicznego, uzyskanych przez uprawnione organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym kontroli operacyjnej, oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych, bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą.
3. Administrator danych, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany udostępnić dane na podstawie imiennego upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub kierownika komórki organizacyjnej, o której mowa w art. 10 ust. 3. Informacja o udostępnieniu tych danych podlega ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.
4. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, uwzględniając niezbędne dane pracownika wywiadu skarbowego oraz oznaczenie administratora danych, o którym mowa w ust. 3.
5. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zakres, warunki i tryb przekazywania wywiadowi skarbowemu informacji o osobie, uzyskanych w wyniku prowadzenia przez uprawnione organy, służby i instytucje państwowe czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym kontroli operacyjnej, uwzględniając zakres zadań kontroli skarbowej i sposób przeprowadzania wywiadu skarbowego.

Art. 36g.

Wywiad skarbowy może, w zakresie koniecznym do wykonywania ustawowych zadań, korzystać z informacji kryminalnej zgromadzonej w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych.

Art. 36h.

1. Wywiad skarbowy w zakresie koniecznym do wykonywania ustawowych zadań może uzyskiwać, gromadzić i przetwarzać informacje, w tym również dane osobowe, ze zbiorów danych prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów przez organy władzy publicznej, a w szczególności z Krajowego Rejestru Karnego oraz Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności. Administratorzy danych gromadzonych w tych zbiorach są obowiązani do nieodpłatnego ich udostępniania.
2. Organy władzy publicznej prowadzące zbiory danych, o których mowa w ust. 1, mogą, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na udostępnianie za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych informacji zgromadzonych w tych zbiorach określonej komórce wywiadu skarbowego, bez konieczności składania wymaganych odrębnymi przepisami wniosków lub zapytań, jeżeli komórka wywiadu skarbowego posiada:
  - 1) urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
  - 2) zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania.

nowe brzmienie ust. 2 w art. 36j wchodzi w życie z dn. 1.01.2010 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540)

Art. 36i.

1. Pracownik wywiadu skarbowego przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych może korzystać z pomocy osób niebędących pracownikami jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej. Zabronione jest ujawnianie danych o osobie udzielającej pomocy pracownikowi wywiadu skarbowego, w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych jest obowiązany ujawnić dane o osobie, o której mowa w ust. 1, na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwo wojenne, o zbrodni przeciwko życiu lub o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, a także w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez tę osobę przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego w związku z uczestnictwem w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych.
3. Osobom udzielającym pomocy pracownikom wywiadu skarbowego w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych może być przyznane wynagrodzenie. Jeżeli w czasie udzielania pomocy lub w związku z jej udzieleniem osoby udzielające pomocy utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu, osobom tym lub członkom ich rodzin przysługuje odszkodowanie.

Art. 36j.

1. Udostępnianie informacji o osobie, uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz na podstawie art. 36b ust. 1 i art. 36f ust. 2, jest dozwolone wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, a także Szefa Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, a wykorzystanie tych informacji może nastąpić tylko w celu wszczęcia lub prowadzenia postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia.

[2. Zakaz określony w ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli ustawa nakłada obowiązek udzielenia takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.]

<2. Zakaz określony w ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli ustawa nakłada obowiązek lub umożliwia udzielenie takich informacji określonemu organowi albo obowiązek taki wynika z umów lub porozumień międzynarodowych, a także w przypadkach, gdy zatajenie takiej informacji prowadziłoby do zagrożenia życia lub zdrowia innych osób.>

Art. 36k.

1. Do naboru pracowników wywiadu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 2, stosuje się art. 11g ust. 2 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11g ust. 3 pkt 2.
2. Informacje o wolnych stanowiskach pracy w wywiadzie skarbowym, kandydatkach zgłaszających się do naboru na te stanowiska oraz o zatrudnieniu w wyniku naboru na tych stanowiskach, nie podlegają upowszechnianiu ani udostępnianiu.
3. Do obsady stanowisk kierujących komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach wywiadu skarbowego przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) nie stosuje się.

Art. 36l.

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w art. 36–36d.

Art. 37.

1. Koszty podejmowanych przez wywiad skarbowy czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie których, ze względu na ochronę określoną w art. 37a ust. 1, nie mogą być stosowane przepisy o zamówieniach publicznych, finansach publicznych i rachunkowości, a także odszkodowania oraz wynagrodzenia, o których mowa w art. 36i ust. 3, są pokrywane z tworzonego na ten cel funduszu operacyjnego, którym dysponuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Środki na ten fundusz są corocznie zapewniane w budżecie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb ustalania wysokości i przyznawania odszkodowania, o którym mowa w art. 36i ust. 3, w sposób uwzględniający zakres udzielonej pomocy oraz rodzaj i zakres poniesionej szkody.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze zarządzenia, sposób dysponowania funduszem operacyjnym, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając przepisy o ochronie informacji niejawnych. Zarządzenie nie podlega ogłoszeniu.

Art. 37a.

1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej zapewnia ochronę form i metod wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, własnych obiektów i danych

- identyfikujących pracowników i inspektorów. Udzielenie informacji dotyczących czynności operacyjno-rozpoznawczych może nastąpić wyłącznie na żądanie sądu lub prokuratora, skierowane z powodu uzasadnionego podejrzenia popełnienia, w związku z prowadzonymi czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi, przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, z zastrzeżeniem zachowania zasad określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych lub o ochronie informacji stanowiących tajemnicę skarbową.
2. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych pracownicy wywiadu skarbowego mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych ich identyfikujących oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych.
  3. Organy administracji publicznej są obowiązane do udzielania wywiadowi skarbowemu w granicach swojej właściwości niezbędnej pomocy w zakresie wydawania i zabezpieczania dokumentów, o których mowa w ust. 2.
  4. Pracownikom wywiadu skarbowego przysługuje prawo do stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz posiadania i użycia broni palnej. Art. 11d, art. 11e ust. 1, art. 11f ust. 1–3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11e ust. 2, art. 11f ust. 4 i art. 11g ust. 4, w zakresie przydziału broni służbowej, stosuje się odpowiednio.
  5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje, tryb wydawania i sposób posługiwania się i przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2, uwzględniając cel wydania, zapewnienie ich ochrony oraz wyjątkowe przesłanki ich użycia.

Rozdział 5

Inspektorzy kontroli skarbowej

Art. 38.

1. Inspektor prowadzi samodzielnie czynności kontrolne.
2. Do wyłączenia inspektora stosuje się odpowiednio art. 130 ustawy – Ordynacja podatkowa.
3. Inspektor może powierzyć dokonywanie czynności kontrolnych pod swoim nadzorem upoważnionym pracownikom oraz upoważnionym przedstawicielom instytucji Unii Europejskiej w przypadku uczestniczenia tych osób w kontroli środków pochodzących z Unii Europejskiej, z wyłączeniem:
  - 1) zarządzania inwentaryzacji;
  - 2) przesłuchiwanie świadków;
  - 2a) przesłuchiwanie kontrolowanego w charakterze strony;
  - 3) dokonywania ostatecznych obliczeń należności budżetowych;
  - 4) (skreślony);
  - 5) (skreślony);
  - 6) (skreślony);
  - 7) (skreślony);

8) czynności, o których mowa w art. 288 § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Art. 39.

1. Inspektorem może być ten, kto:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) ma nienaganną opinię i nie był karany za przestępstwo z winy umyślnej;
- 3) posiada wyższe wykształcenie prawnicze, ekonomiczne lub inne wyższe o specjalności przydatnej do kontroli skarbowej;
- 4) jest zatrudniony w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej i posiada co najmniej 5-letni staż pracy w organach administracji podatkowej albo 3-letnią praktykę w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej;
- 5) złożył egzamin kwalifikacyjny na stanowisko inspektora przed komisją powołaną przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może powołać na inspektora osobę niespełniającą warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

2a. Inspektorzy podlegają corocznej ocenie kwalifikacyjnej.

2b. Inspektorzy i pracownicy urzędów kontroli skarbowej będący pracownikami służby cywilnej są obowiązani corocznie, w terminie do dnia 15 maja, składać oświadczenia majątkowe wraz z załącznikiem – kserokopią zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym i jego korekt. Oświadczenie składa się kierownikowi jednostki, w której osoba jest zatrudniona.

2c. Dyrektorzy i wicedyrektorzy urzędów kontroli skarbowej oświadczenia majątkowe składają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

2d. Do dokonywania analizy danych zawartych w oświadczeniach majątkowych uprawniona jest komórka organizacyjna urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2e. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do oświadczeń majątkowych stosuje się odpowiednio przepisy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa szczegółowe warunki odbywania praktyki oraz przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych na stanowisko inspektora.

Art. 40.

1. Inspektorom przysługuje miesięczny dodatek skarbowy do wynagrodzenia nie niższy niż 50% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wieloletnią pracę w służbie cywilnej.

1a. Pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, którzy nie są inspektorami, a wykonują osobiście czynności kontrolne lub czynności operacyjno-rozpoznawcze, przysługuje miesięczny dodatek skarbowy do wynagrodzenia, w wysokości do 50% wynagrodzenia.

- 1b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, określi zasady, wysokość i tryb przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1a.
2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa rodzaje stanowisk inspektorów oraz wysokość i tryb przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1.

**obecnie: lekarza
orzecznika Zakładu
Ubezpieczeń Spo-
lecznych**

Art. 41.

1. Inspektorzy oraz inni pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.
2. Inspektorzy w czasie wykonywania czynności kontrolnych nie mogą być zatrzymani bez uprzedniej zgody Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Nie dotyczy to zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa.
3. Za wykroczenia związane z bezpośrednim pełnieniem obowiązków służbowych inspektorzy odpowiadają tylko dyscyplinarnie.

Art. 42.

1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora z zajmowanego stanowiska, jeżeli inspektor:
  - 1) złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska;
  - 2) nie spełnia warunków określonych w art. 39 ust. 1 pkt 1 lub 2;
  - 3) otrzymał ujemną ocenę kwalifikacyjną, potwierdzoną ponowną ujemną oceną dokonaną nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od poprzedniej oceny;
  - 4) utracił zdolność fizyczną lub psychiczną do pracy na zajmowanym stanowisku, stwierdzoną orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia;
  - 5) nabył prawo do emerytury na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów;
  - 6) podjął zatrudnienie poza urzędem kontroli skarbowej albo komórkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 10 ust. 3.
2. Odwołanie inspektora z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1, 3 i 4 nie stanowi rozwiązania stosunku pracy; nowe warunki pracy i płacy proponuje odwołanemu inspektorowi dyrektor urzędu kontroli skarbowej – jeżeli inspektor jest zatrudniony w tym urzędzie, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych – jeżeli inspektor jest zatrudniony w Ministerstwie Finansów.
3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora, jeżeli wystąpiły przyczyny uzasadniające rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia, określone w ustawie o służbie cywilnej; odwołanie w tym trybie jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Art. 43.

W sprawach z zakresu stosunku pracy, nieuregulowanych w niniejszej ustawie, do inspektorów stosuje się przepisy ustawy o służbie cywilnej, a do innych pracowni-

ków urzędów kontroli skarbowej odpowiednio przepisy ustawy o służbie cywilnej lub ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 44-57. (pominięte).

Art. 58.

Ilekoć w odrębnych przepisach jest mowa o organach kontroli finansowej albo o kontroli finansowej, rozumie się przez to odpowiednio organy kontroli skarbowej i kontrolę skarbową.

Art. 59.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 ust. 3, art. 10, art. 40 i art. 57 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.